

Specifika řešení úpadku oddlužením

Oddlužení neboli osobní bankrot je jedním z možných způsobů řešení úpadku dlužníka, který je buď fyzickou osobou, nebo právnickou osobu, která není považována za podnikatele a nemá dluhy z podnikání. Pravidla oddlužení podrobně upravuje zákon č. [182/2006](#) Sb., o úpadku a způsobech jeho řešení (insolvenční zákon), v platném znění (dále jen „insolvenční zákon“). Pojďme si shrnout specifika tohoto konkrétního způsobu řešení úpadku.

Návrh na povolení oddlužení musí dlužník podat spolu s insolvenčním návrhem, který musí být za dlužníka podán buď advokátem, notářem, soudním exekutorem, insolvenčním správcem, nebo tzv. akreditovanou osobou. Za akreditovanou osobou se považuje právnická osoba, které byla rozhodnutím ministerstva udělena akreditace pro poskytování služeb v oblasti oddlužení. Důvodem pro takovýto postup je prevence před zahlcováním soudů nekvalitními a neprofesionálně zpracovanými insolvenčními návrhy.

Zákonem povolené způsoby oddlužení

Oddlužení je možné provést buď (i) zpeněžením majetkové podstaty dlužníka nebo (ii) plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty dlužníka. Volbu konkrétního způsobu oddlužení provádějí nezajištění přihlášení věřitelé na základě hlasování. Nejběžnějším způsobem oddlužení ovšem v praxi bývá plnění splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty dlužníka. V takovém případě je dlužník povinen vydat insolvenčnímu správci svůj majetek ke zpeněžení a současně měsíčně splácet nezajištěným věřitelům ze svých příjmů částku minimálně v takovém rozsahu, v jakém mohou být při výkonu rozhodnutí nebo při exekuci uspokojeny přednostní pohledávky. Pokud tedy dlužník dle zhodnocení insolvenčního soudu vynaloží veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, s cílem plně uspokojit pohledávky svých věřitelů a současně bude schopen hradit minimální měsíční splátku pohybující se okolo 2.300,- Kč po zákonem stanovenou dobu, bude mu zpravidla oddlužení povoleno.

Podstatou oddlužení je poskytnout dlužníku „druhou šanci“, která mu umožní zbavit se dluhů, jenž by mnohdy nebyl schopen splatit i za celý život. Bez ohledu na to, kam až se dluhy dlužníka fakticky vyšplhají, v oddlužení platí, že pokud bude dlužník schopen po zákonem stanovenou dobu splácet alespoň minimální částku ve výši přibližně 2.300,- Kč, může mu být oddlužení insolvenčním soudem povoleno. Pro schválení a povolení oddlužení už není potřeba, aby dlužník byl schopen splatit minimálně 30 % pohledávek svým nezajištěným věřitelům. V praxi tak může dlužníkovi stačit, aby byl schopen platit za činnost insolvenčního správce, stejnou částku splácet svým věřitelům a mít prostředky na případné splácení výživného a pokud soud po uplynutí zákonem stanovené doby zhodnotí dlužníkovu snahu jako dostatečnou, budou mu zbývající dluhy „odpuštěny“ a dostane šanci začít znovu s čistým štítem.

Rozhodnutí o návrhu na povolení oddlužení

Pokud jsou splněny veškeré zákonné náležitosti návrhu na povolení oddlužení a nedojde k jeho zpětvzetí, odmítnutí či zamítnutí, insolvenční soud oddlužení povolí. Insolvenční soud návrh na povolení oddlužení zamítne zpravidla v případě, kdy lze důvodně předpokládat, že je jím sledován nepoctivý záměr, nebo kdy dlužník není schopen splácet ani zákonem požadované minimální měsíční splátky. Insolvenční soud zamítne návrh na povolení oddlužení také tehdy, kdy je z okolností zřejmý lehkomyšlný přístup dlužníka k plnění jeho povinností v insolvenčním řízení. Důvody pro zamítnutí

insolvenčního návrhu nastávají rovněž v případě, kdy v posledních pěti letech před podáním insolvenčního návrhu byl návrh dlužníka na povolení oddlužení pravomocně zamítnut z důvodu, že je jím sledován nepoctivý záměr, nebo jestliže v posledních deseti letech před podáním insolvenčního návrhu bylo dlužníku pravomocným rozhodnutím přiznáno osvobození od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení.

Povinnosti dlužníka po schválení oddlužení

Pokud je oddlužení insolvenčním soudem schváleno, je dlužník povinen dodržovat řadu zákonných povinností, jinak by mohlo dojít ke zrušení oddlužení. Dlužník je po dobu trvání oddlužení povinen vykonávat přiměřenou výdělečnou činnost a je-li nezaměstnaný, tak o zaměstnání usilovat. Dlužník je dále také povinen vydat insolvenčnímu správci svůj majetek, za účelem jeho zpeněžení a použití k mimořádným splátkám dluhů. Dále je dlužník povinen oznamovat insolvenčnímu soudu, insolvenčnímu správci a věřitelskému výboru každou změnu svého bydliště, sídla nebo zaměstnání, dvakrát ročně předkládat insolvenčnímu soudu přehled svých příjmů, nezatajovat žádný ze svých příjmů, na žádost insolvenčního soudu předložit k nahlédnutí svá daňová přiznání za období trvání účinků schváleného oddlužení, nezvýhodňovat žádného z věřitelů, nepřijímat na sebe žádné nové závazky, které by nebyl schopen řádně a včas splnit a v neposlední řadě vynaložit veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, aby bylo dosaženo uspokojení pohledávek věřitelů. Po celou dobu trvání oddlužení samozřejmě vykonává insolvenční správce nad činností dlužníka dohled.

Splnění oddlužení a osvobození dlužníka od placení pohledávek

Klíčovým milníkem oddlužení je bezesporu okamžik splnění schváleného oddlužení a následné osvobození od zbývajících pohledávek. Podle insolvenčního zákona může být oddlužení plněním splátkového kalendáře se zpeněžením majetkové podstaty splněno buď v případě, kdy (i) dlužník v plné výši splatí pohledávky nezajištěných věřitelů, k čemuž v praxi moc často nedochází, nebo (ii) dlužník v době 3 let od schválení oddlužení splatí nezajištěným věřitelům alespoň 60 % jejich pohledávek, k čemuž v praxi také velmi často nedochází, nebo (iii) po dobu 5 let od schválení oddlužení dlužník vynaloží veškeré úsilí, které po něm lze spravedlivě požadovat, k uspokojení pohledávek věřitelů.

V praxi nejčastější bývá právě varianta popsaná v odrážce (iii) předchozího odstavce, kdy dlužník po dobu 5 let od schválení oddlužení musí splnit veškeré své zákonné povinnosti. Především pak musí být schopen pravidelně splácet minimální splátku a pokud se mu v uvedené lhůtě podaří uhradit nezajištěným věřitelům alespoň 30 % pohledávek, mělo by být dle odborných závěrů oddlužení dlužníka považováno za splněné. U velké části dlužníků ovšem nebývá ani moc časté, aby reálně splatili 30 % svých nezajištěných pohledávek. Splnění oddlužení však může být soudem konstatováno i přesto, že nebylo dosaženo minimální míry uspokojení pohledávek nezajištěných věřitelů. Dojde-li ke splnění podmínek oddlužení ze strany dlužníka, vezme tuto skutečnost insolvenční soud na vědomí vydáním rozhodnutí o splnění oddlužení, ve kterém soud dlužníka současně osvobodí od placení pohledávek zahrnutých do oddlužení, a to v rozsahu, ve kterém dosud nebyly uspokojeny. Pokud naopak dlužník zákonem stanovené podmínky oddlužení nesplní, rozhodne insolvenční soud o nesplnění oddlužení.

Závěrem

Osvobození dlužníka od placení dluhů se nevztahuje na pohledávky vzniklé po rozhodnutí o úpadku. Nedotýká se však ani peněžitého trestu nebo jiné majetkové sankce, která byla dlužníku uložena v trestním řízení pro úmyslný trestný čin. Osvobození se naopak vztahuje na věřitele, k jejichž pohledávkám se v insolvenčním řízení nepřihlíželo, jakož i na věřitele, kteří své pohledávky do insolvenčního řízení řádně a včas nepřihlásili. Je proto zcela zásadní, aby věřitelé své pohledávky do insolvenčního řízení přihlásili včas, jinak o ně mohou přijít. Lhůta k přihlášení pohledávek totiž

obvykle činí pouhé 2 měsíce od vydání rozhodnutí o úpadku.



JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., LL.M.
Vedoucí partner, Advokát



JUDr. Jiří Matzner, Ph.D., advokát

Anny Letenské 34/7
120 00 Praha 2

Tel.: +420 222 254 555
e-mail: info@matzner.cz

© EPRAVO.CZ - Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Byznys a paragrafy, díl 32.: Konkurenční doložka](#)
- [Skryté ujednání v realitní smlouvě - zbytečná hra na schovávanou](#)
- [Odpovědnost člena voleného orgánu dle § 159 OZ a vymezení škody způsobené právnické osobě](#)
- [Vnosy do společného jmění manželů a jejich valorizace v aktuální judikatuře Nejvyššího soudu a Ústavního soudu](#)
- [Právo na přístup ke kamerovým záznamům: střet GDPR, informačního zákona a praxe veřejných institucí](#)
- [Postoupení pohledávky na výživné jako novinka právní úpravy účinné od 1. 1. 2026](#)
- [Jak zahájit provoz mezinárodní letecké linky do České republiky \(EU\): právní požadavky pro aerolinky ze třetích zemí](#)
- [Mimořádné vydržení a vývoj judikatury Nejvyššího soudu](#)
- [Preventivně-sankční funkce náhrady nemajetkové újmy za porušení osobnostních práv pohledem Ústavního soudu](#)
- [Odštěpný závod zahraniční společnosti optikou NIS2: Jak správně určit velikost podniku?](#)
- [Zápis ochranné známky bez komplikací. Klíčem k úspěchu je kvalitní předběžná rešerše](#)